Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Syvende Afdeling)

10. juni 2021 *

»Præjudiciel forelæggelse – forbrugerbeskyttelse – direktiv 93/13/EØF – urimelige kontraktvilkår i forbrugeraftaler – anvendelsesområde – artikel 1, stk. 2 – bindende nationale lovbestemmelser – førtidig ophævelse af låneaftalen – kumulation af renterne af lånet og morarenterne«

I sag C-192/20,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Krajský súd v Prešove (den regionale ret i Prešov, Slovakiet) ved afgørelse af 9. marts 2020, indgået til Domstolen den 5. maj 2020, i sagen

Prima banka Slovensko a.s.

mod

HD,

har

DOMSTOLEN (Syvende Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, A. Kumin, og dommerne T. von Danwitz og I. Ziemele (refererende dommer),

generaladvokat: E. Tanchev,

justitssekretær: A. Calot Escobar,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

efter at der er afgivet indlæg af:

– den slovakiske regering ved B. Ricziová, som befuldmægtiget,

– Europa-Kommissionen ved R. Lindenthal og N. Ruiz García, som befuldmægtigede,

og idet Domstolen efter at have hørt generaladvokaten har besluttet, at sagen skal pådømmes uden forslag til afgørelse,

afsagt følgende

* Processprog: slovakisk.

Dom

1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 4, stk. 2, TEUF og artikel 169, stk. 1, TEUF, artikel 38 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder samt artikel 6, stk. 1, og artikel 7, stk. 1, i Rådets direktiv 93/13/EØF af 5. april 1993 om urimelige kontraktvilkår i forbrugeraftaler (EFT 1993, L 95, s. 29), som fortolket ved Domstolens dom af 7. august 2018, Banco Santander og Escobedo Cortés (C-96/16 og C-94/17, herefter »dom Banco Santander og Escobedo Cortés«, EU:C:2018:643).

2 Denne anmodning er blevet indgivet i forbindelse med en tvist mellem Prima banka Slovensko a.s. og HD vedrørende betalingen af de skyldige beløb efter den førtidige ophævelse af en aftale om forbrugslån indgået mellem disse parter.

Retsforskrifter

EU-retten

3 13. betragtning til direktiv 93/13 har følgende ordlyd:

»[D]et antages, at de love og administrative bestemmelser i medlemsstaterne, som direkte eller indirekte fastsætter vilkårene for forbrugeraftaler, ikke indeholder urimelige kontraktvilkår; det forekommer derfor ikke nødvendigt at lade kontraktvilkår, der afspejler love eller bindende administrative bestemmelser samt bestemmelser i internationale konventioner, som medlemsstaterne eller Fællesskabet er part i, være underlagt bestemmelserne i dette direktiv; udtrykket »love og bindende administrative bestemmelser« [i artikel 1, stk. 2,] omfatter ligeledes de regler, som ifølge lovgivningen gælder mellem de kontraherende parter, når der ikke er aftalt anden ordning.«

4 Direktivets artikel 1 fastsætter:

»1. Formålet med dette direktiv er indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om urimelige kontraktvilkår i aftaler, der indgås mellem erhvervsdrivende og forbrugere.

2. Kontraktvilkår, som afspejler love eller bindende administrative bestemmelser samt bestemmelser eller principper i internationale konventioner, som medlemsstaterne eller Fællesskabet er part i, bl.a. på transportområdet, er ikke underlagt dette direktivs bestemmelser.«

5 Nævnte direktivs artikel 6, stk. 1, bestemmer:

»Medlemsstaterne fastsætter, at urimelige kontraktvilkår i en aftale, som en erhvervsdrivende har indgået med en forbruger, i henhold til deres nationale lovgivning ikke binder forbrugeren, og at aftalen forbliver bindende for parterne på i øvrigt samme vilkår, hvis den kan opretholdes uden de urimelige kontraktvilkår.«

6 Artikel 7, stk. 1, i direktiv 93/13 har følgende ordlyd:

»Medlemsstaterne sikrer, at der i forbrugernes og konkurrenternes interesse findes egnede og effektive midler til at bringe anvendelsen af urimelige kontraktvilkår i aftaler, der indgås mellem forbrugere og en erhvervsdrivende, til ophør.«

Slovakisk ret

Den civile lovbog

7 § 54, stk. 1, i Občiansky zákonník (den civile lovbog) bestemmer:

»Kontraktvilkår, der er fastsat i en forbrugeraftale, må ikke afvige fra bestemmelserne i denne lov til skade for forbrugeren. Forbrugeren kan navnlig hverken på forhånd give afkald på de rettigheder, der er tillagt vedkommende i henhold til denne lov eller i medfør af de særlige bestemmelser om beskyttelse af forbrugeren, eller på anden måde skade vedkommendes kontraktmæssige situation.«

8 Den civile lovbogs § 517, stk. 2, er affattet således:

»I tilfælde af forsinket betaling af en pengegæld har kreditor, ud over retten til opfyldelse af forpligtelsen, ret til at kræve morarenter fra debitor, når debitor ikke er forpligtet til at betale for omkostninger ved forsinket betaling i henhold til denne lov; størrelsen af morarenterne samt omkostninger ved forsinket betaling fastlægges i en gennemførelsesforanstaltning.«

9 Den civile lovbogs § 519 har følgende ordlyd:

»Kreditors ret til at modtage erstatning for tab forårsaget af skyldners forsinkelse påvirkes ikke heraf; i tilfælde af forsinkelse af betaling af en pengegæld kan der dog kun kræves erstatning for tabet, i det omfang det ikke er dækket af morarenter eller omkostninger ved forsinket betaling.«

Regeringsdekret nr. 87/1995

10 § 3a i regeringsdekret nr. 87/1995 fastsætter:

»(1) Når en forbrugeraftale har til formål at stille pengemidler til rådighed for forbrugeren, kan sanktionerne for forsinket betaling af midlerne ikke kumulativt overstige gennemsnitsværdien af de årlige omkostninger i procent, som offentliggjort senest i henhold til en særlig bestemmelse, […] inden forsinkelsen er indtrådt, med mere end 10 procentpoint årligt, og samtidig må de ikke være højere end tre gange morarenterne som fastsat i dette regeringsdekret; de årlige omkostninger i procent for lignende typer af forbrugslån anses for afgørende.

(2) Sanktioner som omhandlet i stk. 1 omfatter morarenter, kontraktmæssige sanktioner samt enhver anden ydelse fra forbrugeren for forsinkelse ved tilbagebetaling af pengemidler.

(3) Hvis sanktionerne i medfør af stk. 1 når det beløb, der er stillet til rådighed, kan efterfølgende sanktioner for forsinkelse med at tilbagebetale pengemidlerne ikke overstige de morarenter, der er fastsat i dette regeringsdekret.«

Tvisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

11 Den 17. juni 2016 indgik HD en aftale om forbrugslån med Prima banka Slovensko for et beløb på 5 700 EUR med en rentesats på 7,90%. Lånet skulle tilbagebetales i 96 månedlige afdrag.

12 Fra september 2017 ophørte HD med at betale de månedlige afdrag med henblik på tilbagebetalingen. Følgelig erklærede Prima banka Slovensko en førtidig ophævelse af låneaftalen den 28. december 2017 og krævede omgående tilbagebetaling af 5 083,79 EUR for den resterende skyldige hovedstol. I henhold til bestemmelserne i låneaftalen krævede Prima banka Slovensko endvidere navnlig betaling af

morarenter på 5% af såvel lånets hovedstol som de skyldige renter for perioden fra erklæringen om ophævelse af låneaftalen til den faktiske tilbagebetaling af hele det lånte beløb samt betaling af ordinære renter på 7,90% for samme periode.

13 Prima banka Slovensko indbragte sagen for Okresný súd Kežmarok (kredsdomstol i Kežmarok, Slovakiet), som ved dom af 20. september 2019 for det første tiltrådte bankens påstand om at tilpligte HD at betale morarenter indtil den fuldstændige tilbagebetaling af det lånte beløb og for det andet frifandt HD, for så vidt som banken med søgsmålet tilsigtede at pålægge den pågældende at betale ordinære renter for den omhandlede periode, med den begrundelse, at slovakisk ret ikke tillod en sådan rentekumulation. Denne ret anførte endvidere, at de slovakiske retsinstanser allerede har fastslået, at et vilkår i en låneaftale, som foreskriver kumulation af morarenter og ordinære renter, er »urimeligt«.

14 Prima banka Slovensko har iværksat appel af denne dom og har gjort gældende, at det fremgår af dommen i sagen Banco Santander og Escobedo Cortés, at en låntager, som ikke har opfyldt sine kontraktlige forpligtelser, i tilfælde af førtidig ophævelse af den låneaftale, som vedkommende har indgået, er forpligtet til ikke alene at betale morarenter, men ligeledes ordinære renter, indtil det lånte beløb tilbagebetales.

15 Den forelæggende ret, der behandler appellen, har anført, at det følger af bestemmelserne i national ret, at den forsinkede betaling af en forfalden gæld giver kreditor ret til at modtage betaling af morarenter, erstatning for det reelt lidte tab og en eventuel betaling af kontraktmæssige sanktioner. I forbrugeraftaler er disse krav imidlertid underlagt den civile lovbogs § 54, stk. 1, § 517, stk. 2, og § 519, som fastlægger et loft for de samlede sanktioner, der finder anvendelse, og er til hinder for, at kontraktvilkår pålægger forbrugeren forpligtelser, der går ud over en erstatning for det tab, som kreditor reelt har lidt.

16 Den forelæggende ret har fastslået, at den kumulerede anvendelse af ordinære renter og morarenter for perioden fra erklæringen om førtidig ophævelse af låneaftalen til den faktiske tilbagebetaling af det lånte beløb for det første betyder, at det lovbestemte loft overskrides, og for det andet nødvendigvis indebærer en forværring af forbrugerens situation.

17 Selv om det er korrekt, at de ordinære renter svarer til en modydelse for tilrådighedsstillelsen af det lånte beløb, og dette beløb forbliver til låntagerens rådighed, indtil vedkommende har tilbagebetalt det i sin helhed, har den forelæggende ret anført, at kumulationen af disse renter og morarenter giver banken mulighed for at opnå mere end den erstatning for det lidte tab, som den reelt har lidt, og som de nationale bestemmelser sikrer denne bank. Under hensyn til en sådan fordel kan banken tilskyndes til at erklære en førtidig ophævelse af en låneaftale ved den mindste forsinkelse i betalingen. Ifølge den forelæggende ret synes en sådan situation så meget desto mere bekymrende, eftersom bankerne generelt ikke overholder forpligtelsen til at vurdere forbrugernes kreditværdighed, inden de indgår en låneaftale, som det foreskrives i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/48/EF af 23. april 2008 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af Rådets direktiv 87/102/EØF (EUT 2008, L 133, s. 66, berigtiget i EUT 2009, L 207, s. 14, EUT 2010, L 199, s. 40, og EUT 2011, L 234, s. 46). Såfremt Prima banka Slovensko havde foretaget denne vurdering i det foreliggende tilfælde, ville banken efter denne rets opfattelse have kunnet konstatere, at HD ikke var solvent.

18 På denne baggrund har Krajský súd v Prešove (den regionale ret i Prešov, Slovakiet) besluttet at udsætte sagen og at forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Skal direktiv 93/13 […], og særligt artikel 6, stk. 1, og artikel 7, stk. 1, sammenholdt med fortolkningen anlagt af [Domstolen] i [dom Banco Santander og Escobedo Cortés,] fortolkes således, at [dette direktiv] er til hinder for lovgivning, såsom den beskyttende rammebestemmelse i

[den civile lovbogs] § 54, stk. 1, […], der ikke tillader, at forbrugeren stilles ringere ved aftale end stillingen efter de lovbestemmelser, der fastlægger følgende rettigheder for långiver i tilfælde af forbrugerens misligholdelse af tilbagebetaling af lån:

– långivers ret til morarenter, hvis størrelse er begrænset ved [regeringsdekret]

– långivers ret til andre sanktioner, som långiveren kan kræve iværksat i forhold til forbrugeren, og som med tillæg af morarenter størrelsesmæssigt er begrænset til det udestående lånebeløb

– långivers ret til erstatning i det tilfælde, at det tab, som långiveren har lidt, overstiger morarenterne, og dette under hensynstagen til det reelle tab.

2) I tilfælde af et bekræftende svar på det første spørgsmål: [E]r det høje forbrugerbeskyttelsesniveau i henhold til artikel 38 i [chartret] om grundlæggende rettigheder […], artikel 4, stk. 2, [TEUF] og artikel 169, stk. 1, TEUF [da] til hinder for, at forbrugeren ved betaling for forsinkelse med opfyldelsen af sine kontraktlige forpligtelser betaler långiveren et fast beløb, og ikke erstatning, som modsvarer værdien af det faktiske tab, som långiveren har lidt, selv hvis det faktiske tab er mindre end det faste beløb?«

Om de præjudicielle spørgsmål

Det første spørgsmål

Formaliteten

19 Den slovakiske regering har rejst en formalitetsindsigelse i forhold til det første spørgsmål, idet den for det første har anført, at forelæggelsesafgørelsen hverken angiver grundene til, at den forelæggende ret har forelagt dette spørgsmål, eller forbindelsen mellem de bestemmelser i direktiv 93/13, som ønskes fortolket, og den gældende nationale lovgivning, og for det andet, at dette spørgsmål er hypotetisk, eftersom det ikke er nødvendigt for at afgøre tvisten i hovedsagen, idet denne kan afgøres i henhold til bestemmelserne i national ret.

20 Den forelæggende ret har i denne henseende anført, at dens tvivl om, hvorvidt slovakisk lovgivning, og navnlig den civile lovbogs § 54, stk. 1, er forenelig med bestemmelserne i direktiv 93/13, skyldes dommen i sagen Banco Santander og Escobedo Cortés, som har været genstand for forskellige fortolkninger af de slovakiske retsinstanser.

21 Den forelæggende ret har således anført, at det, som Prima banka Slovensko har gjort gældende, kan udledes af denne dom, at artikel 6, stk. 1, og artikel 7, stk. 1, i direktiv 93/13 er til hinder for den civile lovbogs § 54, stk. 1, som, sammenholdt med den civile lovbogs § 517, stk. 2, og § 519 samt med bestemmelserne i regeringsdekret nr. 87/1995, forbyder, at en låneaftale indgået med en forbruger giver kreditor mulighed for i tilfælde af førtidig ophævelse af låneaftalen at kræve, at forbrugeren ud over morarenter betaler ordinære renter indtil den faktiske tilbagebetaling af det lånte beløb.

22 Når dette er sagt, har den forelæggende ret ligeledes fundet, at kontraktvilkår, der tillader kumulation af ordinære renter og morarenter, bevirker en betydelig skævhed i parternes rettigheder og forpligtelser ifølge aftalen til skade for forbrugeren.

23 Eftersom den forelæggende ret er forelagt en sag, hvorved der er nedlagt påstand om, at en forbruger tilpligtes at betale ordinære renter indtil den faktiske tilbagebetaling af det lånte beløb samt morarenter, afhænger løsningen af tvisten i hovedsagen nødvendigvis af Domstolens besvarelse af det første spørgsmål.

24 I forelæggelsesafgørelsen er der følgelig i tilstrækkelig grad redegjort for såvel grundene til, at den forelæggende ret har rettet henvendelse til Domstolen, som forbindelsen mellem de bestemmelser i direktiv 93/13, som denne ret har anmodet om en fortolkning af, den gældende nationale lovgivning og den tvist, som nævnte ret er forelagt.

25 Det første spørgsmål kan derfor antages til realitetsbehandling.

Realiteten

26 Med det første spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 6, stk. 1, og artikel 7, stk. 1, i direktiv 93/13, som fortolket af Domstolen i dommen i sagen Banco Santander og Escobedo Cortés, skal fortolkes således, at disse bestemmelser er til hinder for en national lovgivning, hvorefter en forbruger, som har indgået en låneaftale med en erhvervsdrivende, ikke i henhold til vilkår i denne aftale kan være forpligtet til i tilfælde af førtidig ophævelse af låneaftalen at betale den erhvervsdrivende ordinære renter for perioden fra erklæringen om denne ophævelse til den faktiske tilbagebetaling af det lånte beløb, når betalingen af morarenter og de andre kontraktmæssige sanktioner, der skal betales i medfør af denne aftale, giver mulighed for, at den erhvervsdrivende ydes erstatning for sit reelle tab.

27 Det skal indledningsvis præciseres, at det fremgår af forelæggelsesafgørelsen, at det for det første følger af den civile lovbogs § 519, at kreditor i tilfælde af forsinket betaling af en pengegæld har ret til at kræve erstatning for det heraf følgende tab, for så vidt som tabet ikke dækkes af morarenterne, hvis størrelse er begrænset for forbrugerkreditaftaler i medfør af § 3a i regeringsdekret nr. 87/1995.

28 For det andet kan forbrugeren i henhold til den civile lovbogs § 54, stk. 1, ikke give afkald på de rettigheder, der er tillagt vedkommende i henhold til denne lov eller i medfør af særlige bestemmelser, eller på anden måde skade vedkommendes kontraktmæssige situation.

29 Ifølge den forelæggende ret tilsigter disse nationale bestemmelser at sikre forbrugerbeskyttelsen, for så vidt som forbrugeren i tilfælde af førtidig ophævelse af en låneaftale, som vedkommende har indgået med en erhvervsdrivende, ikke kan have pligt til at betale ordinære renter, idet betalingen af morarenter og eventuelle sanktioner, der er fastsat i denne aftale, samt i givet fald betalingen af erstatning dækker det tab, som denne erhvervsdrivende reelt har lidt.

30 For så vidt som den forelæggende ret med det første spørgsmål ønsker oplyst, om artikel 6, stk. 1, og artikel 7, stk. 1, i direktiv 93/13 er til hinder for de nævnte nationale bestemmelser, skal det bemærkes, at det følger af dette direktivs artikel 1, stk. 1, at direktivets formål er indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om urimelige kontraktvilkår i aftaler, der indgås mellem erhvervsdrivende og forbrugere.

31 Endvidere bestemmer dette direktivets artikel 1, stk. 2, at kontraktvilkår, som afspejler love eller bindende administrative bestemmelser, ikke er underlagt dette direktivs bestemmelser.

32 Domstolen har i denne forbindelse gentagne gange, som det fremgår af 13. betragtning til direktiv 93/13, præciseret, at den i nævnte artikel 1, stk. 2, fastsatte udelukkelse fra direktivets anvendelsesområde også omfatter de bestemmelser i national ret, som gælder mellem parterne i en aftale uanset deres valg, og de bestemmelser, der uden videre finder anvendelse, dvs. i mangel af en anden ordning mellem parterne herom. Denne udelukkelse er begrundet i den omstændighed, at det er legitimt at lægge til grund, at den nationale lovgiver har foretaget en afbalanceret afvejning af alle kontrahenternes rettigheder og forpligtelser, som EU-lovgiver udtrykkeligt har villet bevare (dom Banco Santander og Escobedo Cortés, præmis 43 og den deri nævnte retspraksis).

33 Det fremgår i det væsentlige af Domstolens faste praksis, at denne udelukkelse omfatter andre love eller bindende administrative bestemmelser end dem, som vedrører prøvelsen af urimelige vilkår, bl.a. dem, som vedrører omfanget af den nationale rets kompetence til at efterprøve, om et kontraktvilkår er urimeligt (dom Banco Santander og Escobedo Cortés, præmis 44 og den deri nævnte retspraksis).

34 I det foreliggende tilfælde fremgår det i første række af forelæggelsesafgørelsen, at de nationale bestemmelser, som er genstand for den præjudicielle forelæggelse, er love eller administrative bestemmelser, som ikke er gengivet i den af hovedsagen omhandlede kontrakt.

35 I anden række har den forelæggende ret for det første præciseret, som det fremgår af nærværende doms præmis 28, at i henhold til den civile lovbogs § 54, stk. 1, kan forbrugeren ikke give afkald på de rettigheder, der er tillagt vedkommende i henhold til denne lov eller i medfør af særlige bestemmelser, hvorfor disse rettigheder gælder for de kontraherende parter, uanset hvad de har aftalt i den omhandlede kontrakt. For det andet fremgår det af sagsakterne for Domstolen, at de nationale bestemmelser, der er omhandlet af nærværende præjudicielle forelæggelse, ikke vedrører omfanget af de nationale domstoles kompetence til at bedømme, om et kontraktvilkår er urimeligt, og generelt ikke synes at vedrøre efterprøvelsen af urimelige kontraktvilkår. Med forbehold for den efterprøvelse, der skal foretages af den forelæggende ret, er disse nationale bestemmelser således udelukket fra anvendelsesområdet for direktiv 93/13.

36 Når dette er sagt, fremgår det ligeledes af forelæggelsesafgørelsen, at den af hovedsagen omhandlede låneaftale indeholder et kontraktvilkår, som pålægger den pågældende forbruger i tilfælde af førtidig ophævelse af denne aftale navnlig at betale den erhvervsdrivende såvel morarenter som ordinære renter for perioden fra erklæringen om denne ophævelse til den faktiske tilbagebetaling af det lånte beløb. Ifølge Prima banka Slovensko tillod Domstolen en sådan kumulation af renter ved dommen i sagen Banco Santander og Escobedo Cortés. Ifølge denne part i hovedsagen har Domstolen i denne dom fastlagt formålet med de ordinære renter som modydelse for anvendelsen af midlerne, indtil de tilbagebetales. Forbrugeren foretog denne anvendelse, hvorfor vedkommende i medfør heraf ligeledes burde betale ordinære renter. På denne baggrund nærer den forelæggende ret tvivl om, hvorvidt den i hovedsagen omhandlede nationale lovgivning, som ikke tillader kumulation af morarenter og ordinære renter, er forenelig med den omhandlede dom.

37 Det skal i denne henseende bemærkes, at den forelæggende ret i den sag, der gav anledning til nævnte dom, ønskede oplyst, om bestemmelserne i direktiv 93/13 var til hinder for en national retspraksis, hvorefter konsekvensen af, at et kontraktvilkår, som ikke havde været genstand for forhandling, og som fastsatte morarenten i en låneaftale indgået med en forbruger, var urimeligt, bestod i fuldstændigt at ophæve disse renter, men at de ordinære renter, som var fastsat i denne aftale, fortsat påløb.

38 I præmis 75 i dommen i sagen Banco Santander og Escobedo Cortés bemærkede Domstolen navnlig, at direktiv 93/13 ikke kræver, at den nationale ret foruden det vilkår, som er blevet erklæret urimeligt, undlader at anvende dem, som ikke er blevet kvalificeret som sådanne.

39 I denne doms præmis 76 præciserede Domstolen endvidere, at det ikke fremgår af dette direktiv, at undladelsen af at anvende eller ophævelsen af den klausul, som fastsætter morarenten i en låneaftale, som følge af, at den er urimelig, skulle indebære, at vilkåret, som fastsætter den ordinære rente, ikke anvendes eller ophæves, da der skal sondres klart mellem de forskellige vilkår. I denne præmis bemærkede Domstolen i denne forbindelse, at morarenterne har til formål at sanktionere debitors misligholdelse af sin forpligtelse til at tilbagebetale lånet ifølge de i aftalen fastsatte frister, at afskrække debitor fra at opfylde sine forpligtelser for sent og i givet fald at yde långiver godtgørelse for den skade, som vedkommende har lidt som følge af den forsinkede betaling. I nævnte præmis anførte Domstolen, at den ordinære rente derimod fungerer som modydelse for långivers tilrådighedsstillelse af en pengesum, indtil denne er tilbagebetalt.

40 Domstolen støttede denne afgørelse på det formål, som forfølges med direktiv 93/13, og som består i at beskytte forbrugeren og at genskabe balancen mellem parterne ved at undlade at anvende vilkår, som anses for urimelige, mens gyldigheden af de andre vilkår i den pågældende aftale principielt bevares (dom Banco Santander og Escobedo Cortés, præmis 75).

41 Til forskel fra, hvad Prima banka Slovensko synes at anføre, fremgår det således ikke af dommen i sagen Banco Santander og Escobedo Cortés, at bestemmelserne i direktiv 93/13 bør fortolkes således, at de er til hinder for en national lovgivning, som ikke tillader en erhvervsdrivende, der har indgået en låneaftale med en forbruger, i tilfælde af førtidig ophævelse af denne låneaftale og i henhold til bestemmelserne heri at kræve betaling af ordinære renter samt morarenter for perioden fra erklæringen om denne ophævelse til den fuldstændige tilbagebetaling af det lånte beløb.

42 Henset til samtlige ovenstående betragtninger skal det første spørgsmål besvares med, at direktiv 93/13 med forbehold for den efterprøvelse, der skal foretages af den forelæggende ret, skal fortolkes således, at det ikke finder anvendelse på nationale bestemmelser, hvorefter en forbruger, som har indgået en låneaftale med en erhvervsdrivende, ikke i henhold til vilkår i denne aftale kan være forpligtet til i tilfælde af førtidig ophævelse af låneaftalen at betale den erhvervsdrivende ordinære renter for perioden fra erklæringen om denne ophævelse indtil den faktiske tilbagebetaling af det lånte beløb, når betalingen af morarenter og de andre kontraktmæssige sanktioner, der skal betales i medfør af den nævnte aftale, giver mulighed for, at den erhvervsdrivende ydes erstatning for sit reelle tab.

Det andet spørgsmål

43 Henset til besvarelsen af det første spørgsmål er det ufornødent at besvare det andet spørgsmål.

Sagsomkostninger

44 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra de nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Syvende Afdeling) for ret:

Med forbehold for den efterprøvelse, der skal foretages af den forelæggende ret, skal Rådets direktiv 93/13/EØF af 5. april 1993 om urimelige kontraktvilkår i forbrugeraftaler fortolkes således, at det ikke finder anvendelse på nationale bestemmelser, hvorefter en forbruger, som har indgået en låneaftale med en erhvervsdrivende, ikke i henhold til vilkår i denne aftale kan være forpligtet til i tilfælde af førtidig ophævelse af låneaftalen at betale den erhvervsdrivende ordinære renter for perioden fra erklæringen om denne ophævelse indtil den faktiske tilbagebetaling af det lånte beløb, når betalingen af morarenter og de andre kontraktmæssige sanktioner, der skal betales i medfør af den nævnte aftale, giver mulighed for, at den erhvervsdrivende ydes erstatning for sit reelle tab.

Underskrifter